

Loonruimteovereenkomst publieke sector 2015/2016

Deze nieuwsbrief is in zijn geheel gewijd aan de afgelopen vrijdag gesloten Loonruimte-overeenkomst publieke sector 2015/2016.

De overeenkomst is een tweeërlei opzicht uniek. Ten eerste is het de enige keer dat sinds de invoering van het sectorenmodel begin jaren negentig een centraal akkoord wordt gesloten. Ten tweede is het bijzonder dat het kabinet dit met drie centrales van overheidspersoneel doet zonder de ACOP (lees: FNV). Op beide aspecten wordt hierna ingegaan.

Hoofdlijn

De hoofdlijn van de overeenkomst is dat binnen de ABP-pensioenregeling met ingang van 2016 wordt overgegaan van loonindexatie op prijsindexatie en dat tot 2021 geen premieopslagen worden geheven. Het premievoordeel dat deze opstelling oplevert wordt doorgesluisd naar het loon en vermeerderd ("verdubbelaar").

In schemavorm ziet dat er als volgt uit:

	2015	2016	Structurele loonsverhoging
1 Vrijval ABP 2015	0,8%		0,8%
2 Vrijval ABP 2016		1,4%	1,4%
3 Verhoging 2015 structureel	1,25%		1,25%
4 Verhoging 2016 structureel		1,6%	1,6%
4 Eenmalige nominale verhoging	500,-		
Totaal	2,05% (plus 500 eenmalig)	3,0%	5,05 % (plus 500,- eenmalig)

N.B. 1 De vrijval ABP 2015 is in de meeste sectoren al uitgekeerd.

N.B. 2 De 1,25% en de €500 zijn per september 2015 beschikbaar.

Overwegingen

Volgens de rekenregels van ABP moet loonindexatie worden gerekend met 2,5% en voor prijsindexatie met 2 procent. Niet omdat de lonen per definitie hoger liggen dan de inflatie, maar omdat de modellen dit voorschrijven. Anders dan in de modellen echter is vastgelegd is in afgelopen 15 jaar de loonindex lager geweest dan de inflatie. Neem je een periode van 40 jaar dan waren de lonen weer hoger, hetgeen verklaard wordt uit de loongolf in de jaren zeventig. Kortom, het is maar welke periode je neemt.

Wie weet wat het beste uitpakt voor de komende decennia mag het zeggen. Het enige wat wèl duidelijk is dat in het komende decennium niet geïndexeerd zal worden m.a.w. is hoe je indexeert irrelevant. Om te voorkomen dat een ongunstige indexatiekeuze is gemaakt hebben partijen nadrukkelijk de mogelijkheid over gehouden om terug te keren naar loonindexatie.

Deze overwegingen afgezet tegen het directe loonvoordeel (hoger loon betekent eveneens meer pensioenopbouw) heeft op zijn minst het voordeel van de twijfel.

Daarnaast is er het “voordeel” van het niet hoeven heffen van een mogelijke herstelopslag in het geval de rente laag blijft. De CMHF heeft intern meerdere malen geconcludeerd dat herstelopslagen niet effectief zijn. Een opslag van één procent leidt tot een verhoging van de dekkingsgraad van 0,1 procentpunt. De term “dood geld” is hier op zijn plaats.

Cao

Zijn met deze overeenkomst de cao-en in de diverse sectoren een feit? Nee, de ruimte moet vertaald worden naar de diverse sectorcao-en, echter met de volgende aantekeningen.

De ruimte moet besteed worden aan loon, tenzij sociale partners aan de sectorale tafel gezamenlijk besluiten tot een andere besteding. Nadrukkelijk is vastgelegd dat de kwaliteitsagenda is voorbehouden aan de sectorale tafel.

De uitspraken in de vorige alinea combinerend betekent dit dat er een loonafpraak is waaraan de werkgever niet eenzijdig kan tornen. Slechts als beide partijen dit wensen in verband met specifieke sectorale omstandigheden die men geregeld wil hebben, kan hier gezamenlijk van worden afgeweken. Nogmaals, eenzijdig kan de werkgever geen verslechtingen doorvoeren. Partijen bij deze overeenkomst hebben een “0,8-debacle” van de vrijval ABP 2015 (Witteveen II) nadrukkelijk willen vermijden.

Niveaus

De overeenkomst kent drie niveaus.

Voor de kabinetssectoren Rijk, Politie, Defensie en Rechterlijke macht geldt de overeenkomst onverkort. Logisch want het Kabinet heeft deze sectoren onder zijn hoede.

De onderwijssectoren PO, VO, MBO/BVE, HBO en WO krijgen dezelfde loonruimte. De onderwijswerkgevers hebben zich daaraan gecommitteerd. De vormgeving zal her en der wat anders zijn, omdat een aantal sectoren al een lopende cao hebben. Waar reeds een deel van de referentieruimte is gebruikt (HBO en WO) zal dit worden verdisconteerd.

Voor de overige VSO-sectoren gemeenten, provincies, waterschappen, UMC's en onderzoeksinstellingen is in deze overeenkomst slechts een afspraak gemaakt over de ABP-vrijval van 1,4%. Genoemde sectoren hebben een eigen zelfstandige verantwoordelijkheid waar ondertekenende partijen niet in kunnen treden.

De laatste uitspraak geldt in versterkte mate voor de overige ABP-instellingen zoals de nutssector en de vele ZBO's die we kennen.

Partijen

In de aanhef werd gememoreerd dat de overeenkomst zonder de FNV (geldt ook voor AOB) is gesloten. De FNV bleek – en blijkt in zijn berichtgeving – niet direct gekant tegen de inhoud van de overeenkomst, doch gaf aan meer tijd nodig te hebben om samen met de achterban de gevolgen door te nemen m.n. voor de pensioenen.

De CMHF, CCOOP (CNV) en Ambtenarencentrum (AC) hebben de inschatting gemaakt dat door vertraging in het sluiten van de overeenkomst niet meer in de huidige vorm zou kunnen worden gemaakt. Plat gezegd: na de zomerperiode in de richting van Prinsjesdag is het geld door het kabinet besteed aan andere zaken en vissen de overheids- en onderwijswerknemers weer achter het net. Het momentum is nu!

De CMHF spreekt de hoop uit dat de FNV de achterbanraadpleging spoedig na de zomer kan afronden en dan kan aansluiten. Aansluiting zou dan tevens inhouden dat de FNV en AOB deel uit kunnen maken van de af te sluiten sectorcao-en.

Procedure

De CMHF zal de ledenraadpleging gedurende de zomerperiode moeten verrichten. Voor 14 augustus moet hom of kuit worden gegeven. De overeenkomst wordt met een positief advies door de CMHF aan de verenigingen voorgelegd. De raadpleging loopt via de sectoren/verenigingen.

Nieuws te melden?

Heeft u nieuws voor deze Nieuwsbrief of voor op de CMHF-website? Wij horen het graag van u. Stuur u s.v.p. uw mail naar akleffens@cmhf.nl met als onderwerp Nieuwsbericht.

Deze en vorige CMHF-nieuwsbrieven zijn ook in pdf-formaat [via de CMHF-website](#) te downloaden.

Bezoekadres: Ametisthorst 20, Den Haag
Postadres: Postbus 91460, 2509 EB Den Haag
Tel: 0704191919
Fax: 0704191940
centrale@cmhf.nl - www.cmhf.nl - [Twitter](#)